

$$T3 = f(f_1, f_2, \dots, f_n), \quad (3)$$

де f_1, f_2, \dots, f_n – фактори, що впливають на розмір товарних запасів.

Необхідно також зауважити, що в сучасних умовах, а саме з використанням комп'ютерної техніки та інформаційної технології цей метод є більш перспективним. Використання економіко-математичних методів дозволяє автоматизувати процес прийняття рішень, ліпше враховувати й швидше реагувати на зміну кон'юнктури ринку. Таким чином, на основі науково-обгрунтованих методів нормування товарних запасів можна якісно аналізувати, планувати, контролювати та регулювати запаси з метою їх ефективного управління.

1.Радионон А.Р., Радионон Р.А. Логистика: Нормирование сбытовых запасов и оборотных средств предприятия: Уч. пособие. – М.: Дело, 2002. – 416 с.

2. Логистика: Уч. пособие / Под ред. Б.А.Аникина. – М.: ИНФРА – М., 2000. – 352 с.

3. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 608 с.

4. Мазаракі А.А. та ін. Економіка торговельного підприємства. – К.: Хрещатик, 1999. – 800 с.

Отримано 29.03.2004

УДК 330.322 (477)

А.Д.ЧЕРНЯВСЬКИЙ, канд. екон. наук

Київський національний університет будівництва та архітектури

КОНЦЕПЦІЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА В ХОЛДІНГ

Розглядається проблема трансформації акціонерного товариства в холдінг. Висвітлюються мета, місія і завдання створення холдінгу в будівельному комплексі. Викладено механізм створення холдінгу.

Актуальність проблеми зумовлена тим, що в процесі приватизації в будівельному комплексі України виникла необхідність створення нових форм управління, адекватних умовам розвитку економічних відносин, які склалися останнім часом і які не дозволяють залучати додаткові капітали споріднених підприємств.

Виконані дослідження в цьому напрямку [6, 7, 9] не в повній мірі висвітлюють цю важливу для народного господарства проблему.

У зв'язку з цим метою даної роботи є розробка науково обгрунтованої концепції трансформації акціонерного товариства в холдінг.

Вирішуючи цю проблему, слід відмітити, що наприкінці 1995 р. в Україні розвивалися процеси демонополізації, інфляції і спаду виробництва. Так, обсяг будівельно-монтажних робіт (БМР) через нестачу коштів у інвесторів скоротився на 5-30% порівняно з 1994 р. Практично припинилися капіталовкладення в будівництво житла. Акціонери, які

мали намір вирішити свої житлові проблеми за рахунок прибутку акціонерного товариства, тиснули на керівників підприємств, щоб керівництво АТЗТ „Київінвест” продовжувало будівництво власних житлових будинків за рахунок прибутку. Але більшість акціонерів, забезпечених житлом, була зацікавлена в припиненні будівництва житла і домагалася спрямування більшої частки прибутку на матеріальну винагороду та дивіденди, що й стало основою трансформації.

Основні мета, місія та методи вирішення цих завдань відображені в роботах [9, 10]. Але аналіз цих робіт показав, що в будівельному комплексі науково обґрунтовані методи створення холдінгів відсутні.

На нашу думку, потенційні учасники холдінгу можуть бути згруповані за територіально-виробничим та технологічним принципами.

В обох випадках необхідно встановлювати частку внесків усіх засновників, щоб, по-перше, забезпечити контроль з боку материнської фірми (у даному випадку АТЗТ “Київінвест”), а по-друге, не припустити негайного поглинання підприємства, що тільки створюється, іншою юридичною особою.

Інші дочірні та спільні підприємства можуть бути учасниками будь-якої групи засновників за територіальним принципом.

Працівники виконавчої дирекції, медичної служби, колишні працівники – акціонери, працівники обслуговуючих господарств тощо можуть бути акціонерами будь-яких АТ на свій розсуд.

Виробничі взаємозв’язки між материнською компанією та новоствореним АТ повинні базуватися на таких принципах: договорах підряду та субпідряду; договорах на виконання взаємних послуг з маркетингу, юридичного та фінансового обслуговування, консультування з різних питань, інформаційного забезпечення, захисту інтересів в органах державного управління тощо; делегуванні виконавчих функцій дирекції материнській компанії (АТЗТ “Київінвест”).

У відповідності з концепцією трансформації АТЗТ “Київінвест” в холдінг правління АТЗТ “Київінвест” протягом 1995 р. провело організаційну роботу по створенню холдінгу. На першому етапі був створений механізм розподілу акцій АТЗТ “Київінвест” серед акціонерів, що працювали в дочірніх та спільних підприємствах, а також визначена кількість простих акцій, якими володіли колишні працівники, що вийшли на пенсію на протязі 1994-1995 рр. Одночасно було проведено індексацію основних виробничих фондів за станом на 01.01.95р. та розраховано розмір статутного фонду АТЗТ “Київінвест” за результатами виробничої діяльності за 1994 р. з урахуванням індексації. Після проведення необхідних розрахунків було встановлено наступне:

1. Акціонери, які працювали в будівельних дочірніх підприємствах, володіли 28% загальної кількості акцій. При цьому в користуванні будівельних дочірніх підприємств було близько 10% основних виробничих фондів АТЗТ “Київінвест”.
2. Акціонери, які працювали в дочірніх підприємствах будівельної індустрії, володіли 14% загальної кількості акцій. У користуванні цих підприємств було близько 49% основних виробничих фондів АТЗТ “Київінвест”.
3. Акціонери, які працювали в спеціалізованих дочірніх підприємствах (механізація будівництва, опоряджувальні та спеціальні інженерні роботи), володіли 26% загальної кількості акцій. У користуванні цих підприємств було близько 33% основних виробничих фондів АТЗТ “Київінвест”.
4. Акціонери автотранспортних підприємств володіли 7,5% загальної кількості акцій. У користуванні цих підприємств було майже 7% основних виробничих фондів АТЗТ “Київінвест”.

Створення самостійних юридичних осіб на базі дочірніх підприємств передбачало, в першу чергу, визначення розмірів статутного фонду для підприємства, що створюється.

Оскільки в Україні не була вирішена проблема оцінки акціонерних капіталів в умовах інфляції, балансова вартість основних виробничих фондів, що знаходилися у користуванні дочірніх підприємств, була в багато разів меншою від їхньої фактичної вартості. Проведені за розпорядженням урядових органів України індексації основних виробничих фондів в умовах гіперінфляції не встигали за ростом фактичної вартості основних виробничих фондів. У той же час вартість обігових коштів у вигляді запасів товарно-матеріальних цінностей приблизно відповідала їхній ринковій вартості, оскільки вони формувались за діючими ринковими цінами.

Таким чином, в умовах гіперінфляції в Україні в 1993-1994 рр. виникла проблема диспропорції вартості основних виробничих фондів та обігових коштів підприємств. Диспропорції, що склалися, спотворювали фактичну вартість акціонерного капіталу. Номінальна вартість акцій також не відповідала фактичній вартості акціонерного капіталу. При цьому виникла інша проблема: при передачі в установчі фонди підприємствам, що створюються, основних виробничих фондів, запасів товарно-матеріальних цінностей та інших активів, з урахуванням змін ринкової вартості основних виробничих фондів та провести індексацію акцій АТЗТ “Київінвест”.

Трансформація акціонерного товариства закритого типу “Київінвест” у однойменний холдінг, проведена на основі концепції, розробле-

ної автором статті, виявилася успішною. Про це свідчить продуктивна діяльність учасників холдингу “Київінвест” на будівельному ринку України, в результаті якої були побудовані сучасні споруди та підприємства, серед яких Монетний Двір України, п’ятизірковий готель в центрі Києва, проведена реконструкція міжнародного аеропорту в Борисполі та десятки інших об’єктів, вже завершених та таких, що зараз знаходяться в процесі завершення.

Подальші дослідження слід спрямувати на пошук джерел фінансування будівельних об’єктів. Одним з напрямків фінансування може бути залучення венчурного капіталу. Але дослідження проблеми використання венчурного капіталу в будівельному комплексі України не проводилися.

1.Методические рекомендации по созданию малых предприятий в строительстве. – К.: НИИСП Госстроя УССР, 1990. – 44с.

2.Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про власність» від 7 лютого 1991 р. № 697-XII.

3.Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р. № 698-XII.

4.Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про підприємства в Україні» від 27 березня 1991 р. № 887-XII.

5.Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 р.

6.Чернявський А.Д. Прибутковість та надійність // Київський будівельник. – 1993. – №4. – С.6-8.

7.Чернявський А.Д. Напрямки економічного розвитку фірми «Київінвест» // Київський будівельник. – 1993. – №7. – С.4-9.

8.Чернявський А.Д. Створення організаційної структури фірми в умовах ринкової економіки // Київський будівельник. – 1993. – №15. – С.16-18.

9.Чернявський А.Д. Структурні зміни в системі управління // Київський будівельник. – 1993. – №23. – С.10-11.

10.Чернявський А.Д. Современные тенденции развития организационных форм управления в Украине // Персонал. – 1997. – №4. – С.22-36.

Отримано 29.04.2004

УДК 658.012.123

Е.А.СЕРГИЕНКО

Харьковский государственный экономический университет

МОДЕЛИРОВАНИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ СТРАТЕГИЧЕСКИХ АЛЬТЕРНАТИВ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ С НЕСТАБИЛЬНОЙ ВНЕШНЕЙ СРЕДОЙ

Рассматривается проблема моделирования взаимодействия стратегических альтернатив развития предприятия на основе использования проектных методов. Представлена формальная модель взаимодействия проекта с нестабильной внешней средой, рассмотрены ее компоненты, адекватный анализ которых поможет улучшить качество управления и предупредить возможные отклонения в развитии. Эта модель позволяет прогнозировать